

Körös LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam, 7918. szám Szombat, 1970. szeptember 5. 4 oldal, 30 bani

AZ RKP KB MUNKÁÜLÉSE

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága az év szeptember 3-án és 4-én munkáülést tartott, amelyen részt vettek a megyei pártbizottságok első titkárai, a minisztériumok és más központi gazdasági intézmények vezetői, a Központi Bizottság osztályvezetői és a KB apparátusában működő funkcionáriusok, tömeg- és társadalmi szervezetek vezetői, a megyei pártbizottságok gazdasági ügyekkel foglalkozó titkárai és megyei mezőgazdasági szövetségek elnökei, a megyei mezőgazdasági igazgatóságok igazgatói, valamint központi sajtóban működő vezetőkérdők.

A tanácskozások keretében elemezték az 1970. évi állami terv teljesítését az iparban, valamint a beruházások megvalósítása terén végzett tevékenység menetét. Ugyancsak megvitatották a mezőgazdaság első felévi tevékenységével és eredményeivel kapcsolatos kérdéseket, valamint az őszi mezőgazdasági kampány előkészítésére és lebonyolítására vonatkozó teendőket. Ugyancsak megvitatották az előkészítő tevékenységet, amelynek célja, hogy a nemzetgazdaság minden szektorában a legjobb munkakörülmények között kezdődjenek meg az 1971. évi állami terv előirányzatainak teljesítése.

Az ülés befejezésekor beszédet mondott Nicolae Ceaușescu elvtárs. A Román Kommunista Párt főtitkára részletesen ismertette az ez idő szerint gazdaságunk előtt álló főbb feladatokat, erőteljesen hangsúlyozva, hogy fokozni kell az erőfeszítéseket a tervcélkitűzések megvalósításáért az összes termelőágakban és egységekben, a termékek minőség-

ének gazdasági követelményeinek és lehetőségeinek színvonalára emeléséért, a termelés hatékonyságának növeléséért, az egész gazdasági tevékenység vezetésének és megszervezésének tökéletesítéséért. A párt főtitkára konklúzióiban különös súlyt helyezett arra, hogy a minisztériumok és a többi központi gazdasági szervek szüntelenül javítsák munkastílusukat és munkamódszereiket, hogy fokozzák felelősségérzetüket a rájuk háruló hatáskör teljesítésében, valamint arra, hogy emeljék a vezetési munka színvonalát a fővállalatok és kombinátok, az összes gazdasági egységek keretében.

Beszédében felhívta a figyelmet számos égetően fontos problémára, amelyeknek megoldásától függ a munkateljesítmény növekedése a mezőgazdaságban, a mezőgazdasági termelés gyarapítása, a lakosság és a gazdaság fogyasztási szükségleteinek fokozottabb mértékű kielégítése.

Nicolae Ceaușescu elvtárs ugyanakkor kijelölte azokat a feladatokat, amelyek a megyei bizottságokra, a pártiszervekre és -szervezetekre hárulnak a párt gazdasági programjának valóra váltásáért, az állami terv konkrét előirányzatainak az összes nemzetgazdasági ágakban való megvalósításáért folytatott harcban.

A párt főtitkára kiemelte, minden feltétel és lehetőség megvan arra, hogy az ipari és mezőgazdasági dolgozók, a kommunista, egész népi bizottság az 1970. évi tervelőirányzatok, a X. pártkongresszuson kijelölt összes határozatok sikeres megvalósítását, a szocialista Románia további haladását és virágzását érdekében.

A műszaki haladás eredménye — a magas termelékenység

A Textilipari Kombinát legnagyobb gyáregységében, az UTA-ban évről évre mind több figyelmet fordítanak a gépi berendezések tökéletesítésére, de különösen a régiók új, korszerű termelő eszközökkel való helyettesítésére. A gyáregység vezetősége magáévá tette a párt utasítását arra nézve, hogy csakis a műszaki haladás révén növelhetik lényegesen a munka termelékenységét. Ezt az utóbbi évek gyakorlata teljes mértékben be is bizonyította, amit konkrét számok is tükröznek.

Az UTA-ban

Míg 1950-ben a gyáregységben 3500 tonna fonalat és 17 millió négyzetméter szőtttest állítottak elő, jelenleg 8000 tonna fonalat és 34 millió négyzetméter textilát készítenek.

A magas termelékenység eredménye — mondotta Popescu Constantin mérnök, a Textilipari Kombinát vezérigazgatója, majd így folytatta: — 1959 és 1969 között az UTA gyáregység számára kiutalt beruházási alapoknál mintegy 70 százalékkal új, korszerű gépek és berendezések beszerzésére fordítottuk. Ennek nyomán az üzem már két évvel ezelőtt globálisan negyven annyi termelt, mint 1948-ban. Ez a nagy siker elsősorban a termelékenység növekedésének tulajdonítható. Az említett esztendőhöz viszonyítva ugyanis a termelékenység több mint a háromszorosára emelkedett.

A termelékenység növekedése a legkorszerűbb gépekkel és csak akkor lehetséges, ha a dolgozók, az emberek hozzájárulnak tudják kezel-

ni azokat, állandóan tökéletesítik szakmai felkészültségüket. Olyan probléma ez, amely szintén nem kerülte el az UTA gyáregység vezetésének figyelmét. Mert az évek folyamán számos szakmai képző és továbbképző tanfolyamot szerveztek, különböző tapasztalatcseréken vettek részt a gyár dolgozói, egyszerűen uralkodik az új technikát, ahogyan fejlődött a gyár, úgy fejlődtek az emberek is. Ennek szemléltetésére is számos példával szolgálhatunk. De csupán egyet említek meg a sok közül.

A minap ugyanis alkalmunk volt elbeszélgetni Siclován Ioan mérnökkel, az automata szövőde vezetőjével, aki a többi között a következőket mondotta:

— Nem tudás, ha azt állítom, hogy együtt nőttem fel az üzemmel. Mint egyszerű munkás léptem át annak idején a gyár küszöbét. A kommunista felvettek soraihoz, arra ösztönöztek, hogy tanuljak, szüntelenül gyarapítsam nemcsak politikai, hanem szakmai tudományt is. S megfogadtam tanácsukat. A pártnak köszönhetem, hogy ma ezt a korszerű szövőgépekkel felszerelt üzemosztályt vezetem.

A műszaki haladással kapcsolatban Siclován elvtárs még hozzátette:

— Jelenleg a szövőde automatizálási foka meghaladja a 75 százalékot. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy mind nagyobb termelékenységet érhetünk el, ami biztosítja a gyáregység előtt álló feladatok sikeres teljesítését és túlszárnnyalását.

Az említett néhány példából is világosan kitűnik, hogy az UTA gyáregység pártiszervezete és igazgató bizottsága kellő figyelmet fordít a műszaki haladásra, melynek eredményei a termelékenység növekedésében és nem utolsósor-

ban a dolgozók fizikai munkájának a megkönnyítésében nyilvánulnak meg. S ha továbbra is foglalkoznak a gépi berendezések tökéletesítésével, az automatizálási fok növelésével, akkor a várható gazdasági eredmények sem maradnak el.

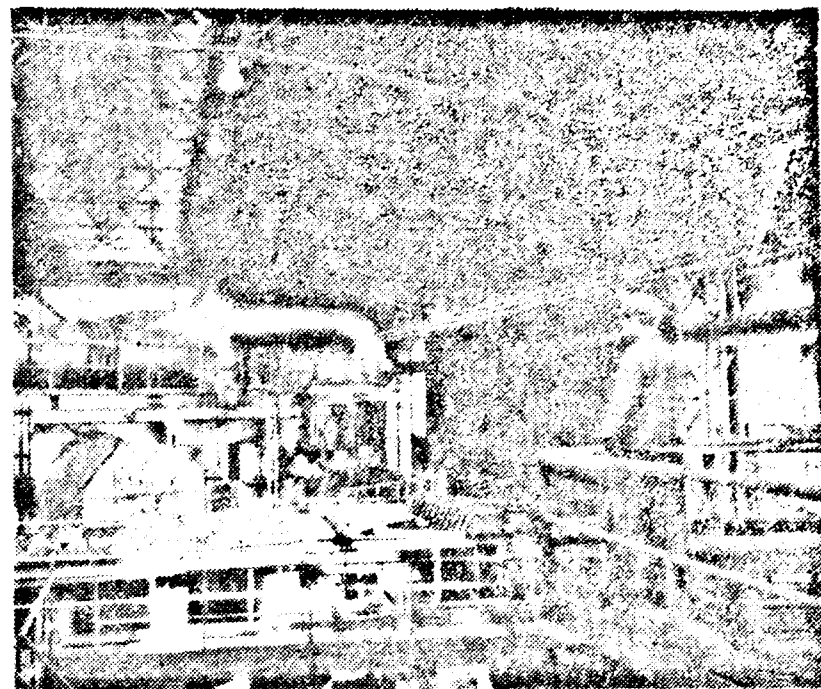
GOIA GABRIEL,
közgazdász

Az 1514-es parasztháború és az erdélyi jobbágyparasztság helyzete

Hazánk forradalmi hagyományai között kimagasló helyet foglal el a Dózsa György vezette parasztháború. A román, magyar, szerb, szlovák, ukrán és német dolgozók tudatába örökre bevésték az 1514-es év hőstettei. A harc emléke elválaszthatatlan a néptömegek kiváló vezérének, Dózsa Györgynek a tetteitől.

Alakját úgy örökölte meg az utókor, mint aki a maga korában a legvilágosabb tudat megfogalmazója a népi törekvések, harcok vezetője az elnyomottak, mint aki bátran türtelte el a szenvedéseket. Ezért neve a kizsákmányoló rendszerek uralkodó színterévé váltak a tömeges számú harcra ösztönzési jelentéssel, az uralkodó osztályok számára pedig intő figyelmeztetéssel. Dózsa György olyan történelmi időkben harcolt, amelyekben az erdélyi tömegek harcának irányítását, midőn a hűbéri társadalom

- Lapunk IV. oldalán
- Katonai küldöttségünk látogatása az NDK-ban
 - Román nap a budapesti Mezőgazdasági Kiállításon
 - Befejeződött az Afrikai Egységszervezet tagállamainak 7. csúcskonferenciája

Nemrég helyezték üzembe a fővárosi Republica gyár 1-es számú bengerítőműének új kemencéjét.

Élenjárók házatáján

Annak idején hírt adtunk arról, hogy megyénk egyik városa, Borosjenő országos viszonylatban előre került a hazafias versenyben a tizezer lakost meghaladó helységek kategóriájában. Beszámoltunk arról is, hogy az élenjárók tavaly, az esztendő végén felhívással fordultak a megye többi városához az idej feladatok teljesítésének, túlszárnnyalásának érdekében. Természetesen, hogy ezeket az előzményeket követően érdekeltek bennünket, hogy eddig, nyolc hónap alatt, miként sikerült valóra váltaniuk vállalásaikat a borosjenőieknek. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban szövegeztünk meg Vincze László elvtársat, a néptanács végrehajtó bizottságának titkárát.

— Véleményem szerint ebben az esztendőben sem vallunk szegénységet a hazafias versenyben. Összintén megvallom, hogy bennünket sohasem a helyezés, a kitüntető címek utáni hajszá vezérelt a munkában. Arra törekszünk, hogy kellenessé, meggyőzővé tegyük a várost, valamennyiünk otthonát. Talán éppen ezért jelenthetem ki olyan nagy bizottsággal, hogy idén is — az elért teljesítmények alapján — joggal számíthatunk megyei viszonylatban a legelőkelőbb helyezésre és arra, hogy az egész országban is a lejobbakként végzünk. Bizonyíték erre, hogy a hazafias verseny első szakaszát követően, az a bizottság,

amely a teljesítményeket értékelte, a 2500 maximális pontszámból városunknak 2360-t ítélt meg. Most várjuk a második szakasz értékelését.

— Melvél azok a megvalósítások, amelyek az eltelt nyolc hónapban elérték?

— Elsősorban talán beszéljünk a gazdasági vonatkozású feladatokról. A helyiiparban az a fel-

akkor a szolgáltatásokból származó többletbevétel elérte a 150 000 lejt.

— Kerjük, ismertesse néhány szóval, hogy mit tettek a mezőgazdaságban?

— Igen jelentékeny megvalósításnak számítom, hogy tíz hektár földről eltávolítottuk a gáz, a terméketlen növényzetet és termővé tettük a területet. Ezen felül 4000

Beszélgetés Vincze László elvtárral, a borosjenői néptanács végrehajtó bizottságának titkárával

ajánlás hangzott el, hogy az összeremes tervet 200 000 lejjel, az árutermeles előirányzatát pedig 100 000 lejjel szűkítsék. Tul. Nos, e feladatokat már eddig mindkét vonatkozásban jelentékenyen túlszárnnyaljuk. Az összeremesi tervünket 318 000 lejjel teljesítettük, ami 159 százaléknak felel meg. Az árutermeles tervezett előirányzatán felül pedig 870 000 lejt teljesítettünk eddig. Említésre méltó, hogy kisipari termelőszövetkezetünk, a Crisul a fél millió lejt értékű vállalkozást helyett egy millió lejjel is többel szűkítette az árutermeles tervét. Ugyan-

olyan mértékkel kiterjesztettük a csatornahálózatot. Megtízítettunk továbbá 1405 hektár legelőt és ennek jelentős részét műtrágyával fel is javítottuk. Akad még néhány apró mezőgazdasági vonatkozású vállalkozás, amelyeket szintén teljesítettünk.

— A hazafias verseny fő célja a városrendezés és a fejlesztés. Mi újság tehát a községrendezkedésben?

— Banális lenne talán arról beszélni: erőfeszítéseink egy része arra irányul, hogy karbantartsuk mindazokat a létesítményeket, amelyeknek alapjait az elmúlt esz-

tendőben helyeztük le. Ez csak természetes. Utakat és járdákat javítottunk, zöldövezeteket gondoztunk, megtízítettuk a vízvezető csatornákat. Ennél azonban sokkal jelentékenyebb feladatot is teljesítettünk. Celként tűztük magunk elé, hogy a városban korszerűsítsuk a közvilágítást. Ez meg is történt. Létesítettünk egy évi 1 millió 200 ezer üveg teljesítő képességű sörpalackozó állomást, építettünk egy fém- és vegyipari cikket árusító üzletet. A város belterületén ezer köbméter földet mozgattunk meg, újabb virágágyásokat létesítettünk. Az Arad-Borosjenő közötti megyei út szélét pedig 1200 folyóméteren szinten virágrüppökkel ékesítettük. 2300 folyóméter betonjárdát fektettünk le és átjáró hidat emeltünk a Fehér-Körös fölé. Munkánk, eddigi teljesítményeink jellemzően hadd említsen meg, hogy vállalkozásunkban felajánlottuk 2 866 000 lej értékű önkéntes munkát végzők és esztendőben, amelyből minden lakosra 291 lej hárul. Ezt az értéket már eddig szanottevően magunk mögött hagytuk. Az összeremesi értéke 3 368 000 lej, amelyből minden lakosra 298 lej teljesítmény jut.

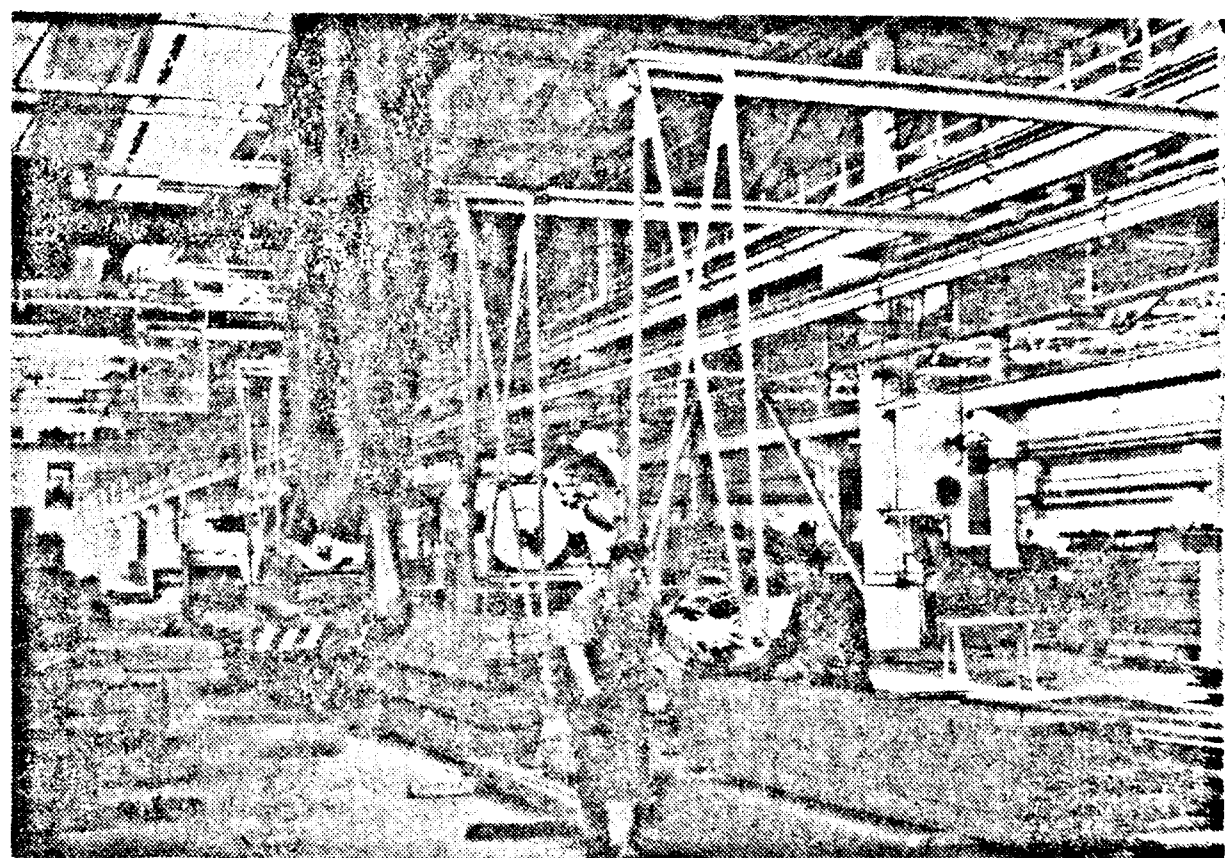
— Kiemelkedőek az eredmények. de tudomásunk szerint vannak még hátralekötök is.

— Valóban, nem sikerült létrehozni a vállalkozás szereplő nyári színházat, sem pedig azt a kerthet, amelynek célja elhatárolni a vasúti állomás területét. Nem célunk melegegőzni, inkább arra törekszünk, hogy behozzuk a lemaradást. A jövő évben feltettelnül valóra váltjuk e célkitűzéseinket is.

Megszoktuk, hogy a borosjenőiek a tettek emerei. Ezúttal is ezt tapasztaltuk. Tetemesek a sikereik, s minden bizonnyal rövidesen behozzák a még létező lemaradást. Lejegyezte: SCHIFF LÁSZLÓ

Lapunk III. oldalán

Kisiratos az örök- ifjú

A VAGONGYÁR ELŐKÉSZÍTŐJÉBEN.
(KELEN FERENC felvétele)

kibékíthetetlen ellentmondásai a robbanásig feszültek. 1490-ben elszabadultak azok az erők — „a bárók pártja” —, amelyek kapzsiságukban türelmetlenül tették a nép

az egyházi tized, s mindkettőt egyre több termékre terjesztették ki. 1492 óta, például, már a bordezsma is általánosult, ami csapást mért a Kükküllő vidék vagy a

A kizsákmányoló osztályok pénzkövetelése a babilnai felkelés után legalább nyolcszorosára emelkedtek. A királyi adó terhei is rohamosan szaporodtak. A rendkívüli „segély” címen szedett adó pedig immár általánossá vált.

Az uralkodó osztályok a jobbágyparasztságot teljes térdre kényszerítésre törekedtek. Az 1492-es, 1504-es és más törvények korlátozták a parasztságot szabad költözéskor jogát.

A XV. század végén nemcsak a jobbágyparasztságot felett östötötték el a láthatár. Az erdélyi bányákban — főként Máramarosban s a Nyugati-Szigetközben — a rohamosan növekszik a kincstár-

tok a visszaélések végeláthatatlan sorát tartalmazzák. 1496-ban a Doczyak jobbágyságot rabolnak el Zádorlakról és Mikelakáról, 1507-ben ugyancsak a nemesi család embereket küld Simándra, ahol számos jobbágyt meggyilkolnak, nyájukat elhajítják. 1514-ben Solymoson és Váralján a jobbágyságot arról pauszakodnak, hogy mind a solymosi, mind a lippei váraknál dolgoztassák őket. Nem csoda, hogy a parasztságot egyre jobban elnyomordított. E tény talán legjobban az egykori urbáriumi, (a jobbágyságot helyzetét szabályozó okmányok) tükrözik. Ilyen okmányok maradtak fenn a Szatmár megyei Megyesen (1512), Világoson (1525), Vajdahunyadon (1517) s néhány bihari faluban. Ezek azt bizonyítják, hogy a parasztságot mintegy 60 százaléka csak kevés földdel és állattal rendelkezett, 20 százaléka pedig teljesen nincstelen szolgá és zsellér volt.

A történelem azt bizonyítja, hogy az uralkodó osztályok elnyomása soha sem maradt válasz nélkül. A XV. század végi és a XVI. század eleji Erdélyt a népi mozgalmak sokasága jellemzi. Hatalmas jobbágytömegek menekültek el a kegyetlen földesurak elől. A kettős elnyomás alatt görnyedő román tömegek utja főként Havasalföld, Moldova felé irányult.

GLÜCK JENŐ

(Polytázása a II. oldalon)

500 éve született Dózsa György

nyomását. A nemesség semmit sem tanult a babilnai felkelésből s nem elegendett meg az 1437 után újra bevezetett szolgáltatásokkal.

A fejlődő városok — Kolozsvár, Szeged, Brassó, Gyulafehérvár, Nagyvárad, Temesvár, Lipca stb — jó fogyasztópiaot kínáltak a földesuraknak, akik a jobbágyságot terheltek növekedéssel igyekeztek eladható árukészleteiket gyarapítani. A földesurak alaposan megdézsmáltak a jobbágyságot terhelő kifizetést követelt. Ehhez járult

mai Arad-Hegyalja már akkor virágzó szőlőszőlő. Ugyanez volt a helyzet az állattalállománnyal. E-vente háromszor esedékes volt tojás, beronfi, vaj beszolgáltatás is. A babilnai felkelés idején megállapított egy robotnapot 1514 körül már 52-re növelték, s ehhez járultak a napokig tartó hosszú fuvarok, más munkák. A fogarasi, görényi, lipcai, zádorlakai stb. várak, a Maros, Olt, Kükküllő hídjai, a malmok mind a jobbágyságot munkájával építették.

ENESCU FESZTIVÁL 1970

tetejezzük be, így védjük a be-
zástól. A teletetésre szánt épüle-

